

на 28 август (Мизов 2006-II: 104). Ерлиите от Кюстендил и на двете дати посещават Рилския манастир.

В края на ХХ - началото на ХХI век семейства на тракийските калайджии отиват в Бачковския манастир на поклонение. В деня на Богородица по родове, бащи и синове, майки и дъщери, зетьове и снахи с децата си, застават пред чудотворната икона на Богородица, палят свещи, оставят подаръци. Тук се осъществява и една от големите общи срещи на групата.

На 28 август футаджиите също посещават Бачковския манастир. Казват, че „за здраве се ходи там, да се спи на това място близо до манастира“. Това е тяхната групова среща. Мъжете събрани на големи групи – роднини, сватове, баджанаци, приятели, си говорят. Жените, ако имат момче за женете, се оглеждат за хубава мома. Интересуват се от къде е, на кого е дъщеря, „дали е работна“ (Футаджиите 2003: 16-17).

По време на чергарския живот бургуджиите се събират заедно на този ден, независимо къде катунарстват в момента. Задължително колят овца, която украсяват за късмет и щастие. Малки момичета ѝ пеят песен. „Богородица като дойде си купуваме ялова овца. Сутринта заколваме овцата и бабата ще прави яхния – курбан се казва. Към 5-6 ч., като бяхме на катуна, сякой зема, на мегдана на катуна правиме трапеза. И един възрастен мъж ша мине и ша кади. И земат жените си подават една на друга и земат от курбана на сякой по един черпак ша раздадем. Сутринта като артиса от курбана праи бабата пак трапеза, ша викат комшиите „айде елате да ядем“. После на другата къща, на другия катун ша отидем ей така“ (м., 76 г., бургуджия, Ловешко) (цит. по Конович, Ненов 2009: 66).

В началото на ХХ век гребенарите с голяма тържественост празнуват Богородица три дни. Всяка палатка заколва овца (или овен) по този случай. На сутринта животните се колят от мъжете, които казват молитва за добруването на семейството. Прикадяват както „жертвата“, така и вътрешността на палатката. След като го одерат, разрязват месото на парчета. Всички останали приготовления по трапезата са дело на жената. Докато яхнията къкри на огъня, момичетата изпичат малки хапки от дроб и бъбреци и ги сервират за мезе. Преди да вдигне наздравица, всеки мъж произнася кратка реч, пожелавайки на сътрапезниците си здраве и просперитет, а на местните хора – нещастие и разорение. „И нека всеки от нас открадне 30 коня, преди да свърши годината“. Когато ястието е готово, мъжете и жените се хранят на отделни софри²⁶. Когато свършат с яденето в едната палатка, мъжете продължават гостуването в следващите. Жените не ги придружават.

Загунджиите наричат празника „Богоридсако“. Тогава кавгите

²⁶ Софрата е ниска трикрака дървена масичка.